

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

11 juli 2024

Kenmerk

DGKE-DE / 63433699

nota

Beslisnota aanbiedingsbrief Monitor
Energiearmoede 2023

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 2 juli 2024 hebben CBS en TNO de Monitor Energiearmoede 2023 gepubliceerd. Deze jaarlijkse monitor wordt in opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG), het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) gepubliceerd en dient daarom nog voor de zomer aan de Tweede Kamer te worden aangeboden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de voorliggende brief waarin de Monitor Energiearmoede 2023 aangeboden wordt en een toezegging wordt gedaan om een opvolgende brief einde Q3 2024 te sturen.

Kernpunten

- Op 25 april heeft MKE samen met MAPP en MBZK de Tweede Kamer geïnformeerd over de aanpak van energiearmoede¹. In deze brief hebben zij toegezegd vlak voor de zomer een nieuwe update te sturen langs drie lijnen: 1) een appreciatie van de Monitor Energiearmoede 2) resultaten tot nu toe en reflectie 3) een aanpak voor de komende periode, met een vooruitblik op de analyse van groepen huishoudens kwetsbaar voor energiearmoede. Gezien de zeer recente aanstelling van het huidige kabinet wordt voorgesteld om nu alleen de Monitor Energiearmoede aan te bieden.
- In deze Kamerbrief wordt aangegeven dat in een volgende brief (einde Q3 2024), SSZW, MVRO en u een inhoudelijke appreciatie van de gepresenteerde

¹ [Kamerbrief tussentijdse update interdepartementale aanpak energiearmoede | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

cijfers aan de Tweede Kamer sturen. In die brief wordt ook ingegaan op de verdere inzet op het thema energiearmoede, de uitwerking van de motie Postma ten aanzien van het voorkomen dat de energietransitie leidt tot een toename van energiearmoede, de progressie op het vaststellen van een nationale definitie voor energiearmoede en een actueel overzicht van maatregelen die van kracht zijn om huishoudens kwetsbaar voor energiearmoede te ondersteunen.

- De uitvoering van een Monitor Energiearmoede is door MKE toegezegd tijdens het Commissiedebat over nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie². KGG verzendt daarom de monitor.

Toelichting

- TNO brengt in de Monitor Energiearmoede de ontwikkeling van energiearmoede in Nederland sinds 2019 in kaart. Dit jaar wordt ook verborgen energiearmoede meegenomen in de Monitor. TNO stelt vast dat er in 2023 een kleine toename was in energiearmoede. Desondanks kennen minder huishoudens energiearmoede in 2023 dan in de periode 2019-2021. TNO concludeert dat de compensatiemaatregelen een stijging van energiearmoede in 2023 effectief hebben geremd.
- Op het dossier energiearmoede werkt KGG intensief samen met de ministeries van SZW en VRO, omdat de oorzaken en beleidsoplossingen alle drie departementen raken. Denk hierbij aan een hoge energierekening, inkomen en vermogen en de energetische kwaliteit van de woning.
- Bij de groep Nederlandse huishoudens die kwetsbaar zijn voor energiearmoede gaat nu al een substantieel deel van de vaste uitgaven naar de energierekening en naar verwachting zullen deze uitgaven in komende jaren stijgen. Het blijft noodzakelijk om alert te zijn op mogelijk snel veranderende marktomstandigheden en de betaalbaarheid van energie op langere termijn. De energierekening ligt momenteel lager dan tijdens de crisis in 2022/2023, maar is voor de meeste consumenten nog altijd een stuk hoger dan voor de Russische invasie in Oekraïne.
- Het vorige kabinet heeft ingezet op de verduurzaming van de gebouwde omgeving en op energiebesparing, onder andere door de inzet van het Nationaal Isolatieprogramma en de middelen voor de aanpak van energiearmoede. Daarnaast is met het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) een strategie richting 2050 uitgezet, waarin ook betaalbaarheid van energie op de lange termijn betrokken wordt door slimme inrichting van het energiesysteem.
- Tot slot is door het vorige kabinet ook, naast het koopkrachtpakket en het eerdere grote energiepakket (o.a. energietoeslag en prijsplafond), in 2024 een subsidie verstrekt aan het Tijdelijk Noodfonds Energie om huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening te ondersteunen bij het betalen van de energierekening.

Politieke context

² [Kamerstuk 22 112, nr. 3408.](#)

- De motie Postma³ verzoekt de regering om een advies te vragen aan de Sociaal Economische Raad (SER), Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) over hoe voorkomen kan worden dat de energietransitie tot een toename van de energiearmoede in Nederland leidt - en natuurlijk bij voorkeur hoe een forse afname gerealiseerd kan worden.
- Het aangenomen amendement-Kröger⁴ in de Energiewet stelt dat het tegengaan van energiearmoede ook een uitgangspunt van deze wet moet zijn, vraagt om een jaarlijkse verkenning van de ontwikkeling van energiearmoede en het opstellen van een nationale definitie (per AmvB). Dit wordt op dit moment uitgewerkt.
- In het Hoofdlijnenakkoord staat dat het cruciaal is dat de energietransitie niet ten koste gaat van mensen met een kleine beurs en kleine bedrijven, zoals de bakker op de hoek en het klusbedrijf. Een deel van de nu beschikbare middelen voor de energietransitie zal specifiek voor deze mensen worden ingezet.

³ [Kabinetsaanpak Klimaatbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁴ [Amendement Kröger over een jaarlijkse verkenning over het tegengaan van energiearmoede - Regels over energiemarkten en energiesystemen \(Energiewet\) - Parlementaire monitor](#)